

ТЕМА 4. “Спостережний пост”

ЗАНЯТТЯ 1. “Склад, завдання спостережного посту.”

ФПС ВР та СпП
ВА (м. Одеса)

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Призначення, склад і задачі спостережного поста. Обов'язки посадових осіб спостережного поста.
2. Вибір місця, види спостережного поста, його обладнання та маскування.
3. Схема місцевості, сектор спостереження, журнал спостереження і порядок його ведення.
4. Можливості органів розвідки по виділенню СП, спостереження та взаємодія між штатними СП та СП родів військ.

Спостереження є одним з розповсюджених способів ведення розвідки супротивника і місцевості. Воно ведеться на марші і в зустрічному бої, у наступі, обороні і при розташуванні військ на місці беззупинно вдень і вночі.

Спостережний пост – група військовослужбовців призначена для спільного виконання завдання спостереженням. Спостережний пост складається із двох-трьох (до 5-ти) чоловік, один із яких призначається старшим.

Спостерігачу і спостережному посту для ведення розвідки супротивника призначається сектор (смуга) спостереження, а іноді район чи об'єкт.

Сектор для спостереження призначається звичайно при постановці задачі спостерігачу (спостережному посту) на ведення розвідки тільки супротивника та в умовах різко пересіченої місцевості.

Смуга — коли крім розвідки супротивника поставлена задача вести спостереження і за своїми підрозділами, а умови місцевості дозволяють спостерігати не тільки вперед, але й у сторони (вправо, уліво).

Район для спостереження вказується в тих випадках, коли необхідно виявити наявність чи стежити за положенням і діями супротивника у визначеному районі місцевості

Об'єкт для спостереження призначається тоді, коли необхідно детально вивчити раніше виявлений об'єкт у розташуванні супротивника чи уточнити його положення на місцевості.

**На спостережному пості повинні бути:
прилади спостереження,
схема орієнтирів,
великомасштабна карта або схема місцевості,
журнал спостереження,
компас, годинники, ліхтар з насадкою, що не дає
розсіюватися пучку світла,
засоби зв'язку й подачі сигналів.**

Старший спостережного поста зобов'язаний:

- встановити порядок безперервного спостереження;
- організувати обладнання місця для спостереження і його маскуванню; перевірити справність приладів спостереження, засоби зв'язку й оповіщення;
- особисто вести спостереження, наносити на карту (схему) виявлені об'єкти (цілі) і вчасно доповідати командирові, що виставив пост, про результати розвідки;
- негайно доповідати про виявлення важливих об'єктів (цілей), про різкі зміни в діях противника, а також при виявленні ознак підготовки до застосування ЗМУ.

Про результати спостереження, зміни місця й часу переміщення й про здачу поста робляться записи в журналі спостереження

Спостерігач повинний мати гарний зір і слух.

Він зобов'язаний:

знати розвідувальні ознаки основних видів озброєння і бойової техніки противника, особливо засобів застосування ядерної зброї, інженерних споруджень і загороджень, підготовки і застосування ЗМУ, ознаки підготовки противника до наступу та до відходу;

порядок ведення спостереження і доповіді про помічене;

вміти вибирати й обладнати місце для спостереження, орієнтуватися на місцевості вдень і вночі, визначати відстань до цілей (об'єктів);

користатися приладами спостереження і тримати їх у справності, вести переговори по засобам зв'язку, чітко доповідати про результати спостереження і вести записи в журналі спостереження.

Призначення, склад і задачі спостережного поста. Обов'язки посадових осіб спостережного поста.

Завдання спостерігачу ставиться тільки на місцевості й, як правило, з того місця, звідки буде вестися спостереження.

При постановці завдання спостерігачу вказуються:

***орієнтири і умовні найменування місцевих предметів;
відомості про противника й своїх підрозділах;
місце для спостереження й порядок його обладнання;
сектор (смуга, район, об'єкт) спостереження (за чим спостерігати й на що звернути особливу увагу);
порядок доповіді про результати спостереження.***

Місце для спостереження повинне забезпечувати можливість спостереження за противником і діями своїх підрозділів у зазначеному секторі (смузі) на можливо велику глибину, бути укритим від спостереження і вогню противника і захищати від вражаючих факторів зброї. Воно може бути обране в окопі, траншеї, у спеціально обладнаному спорудженні або в іншому зручному для спостереження місці.

У маневрених видах бою, або на марші спостерігачі підрозділів знаходяться разом зі своїми командирами.

Кількість спостерігачів і спостережних постів у підрозділі (частини, з'єднанні) залежить від умов обстановки і задач

Спостережні пости виставляються в обороні, при підготовці наступу і при розташуванні частин і підрозділів у районах зосередження. На марші, у зустрічному бою й у ході наступу спостереження за противником і положенням своїх підрозділів ведеться спостерігачами підрозділів.

Спостерігачу і спостережному посту для ведення розвідки супротивника призначається сектор (смуга) спостереження, а іноді район чи об'єкт.

Місце для спостереження

Правильно Неправильно

Правильно

Неправильно

Приклад постановки бойової задачі спостерігачу:

1. Орієнтири: 1 — камені біля дороги; 2 — окремий кущ; 3 — лівий кут зруйнованого будинку; 4- дерево; 5 - тригопункт; 6 — фабрична труба (основний).

2. Противник перейшов до оборони на рубежі ор.2, ор.1, далі 300, ор.3.

У перехрестя доріг (ор.3, уліво 20, ближче 100) -кулеметний розрахунки.

З району окремих будинків (ор.6, вправо 10, ближче 500) вели вогонь міномети.

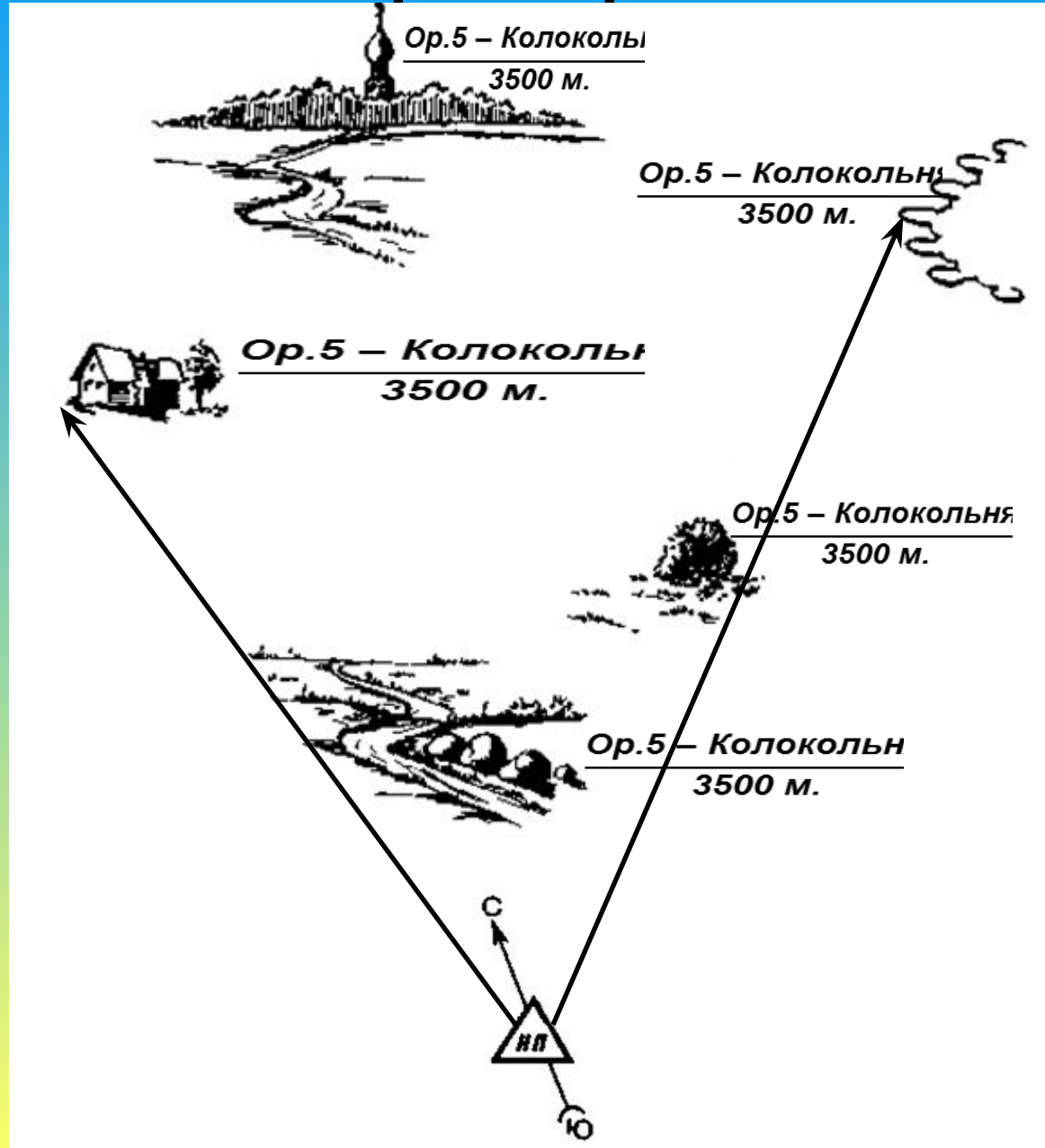
Підрозділи бригади зупинені на південному березі струмка Швидкий.

3. Місце для спостереження — тут, у вирві. Вирву поглибити на півметра, ґрунт наверх не викидати. Спостерігати в секторі: праворуч — ор.2, ліворуч — перехрестя доріг. Стежити за діями противника й усіма змінами на місцевості в зазначеному секторі. Особливу увагу звернути на ділянку ор.2, ор.3, окремі будинки й на позицію кулемета біля перехрестя доріг.

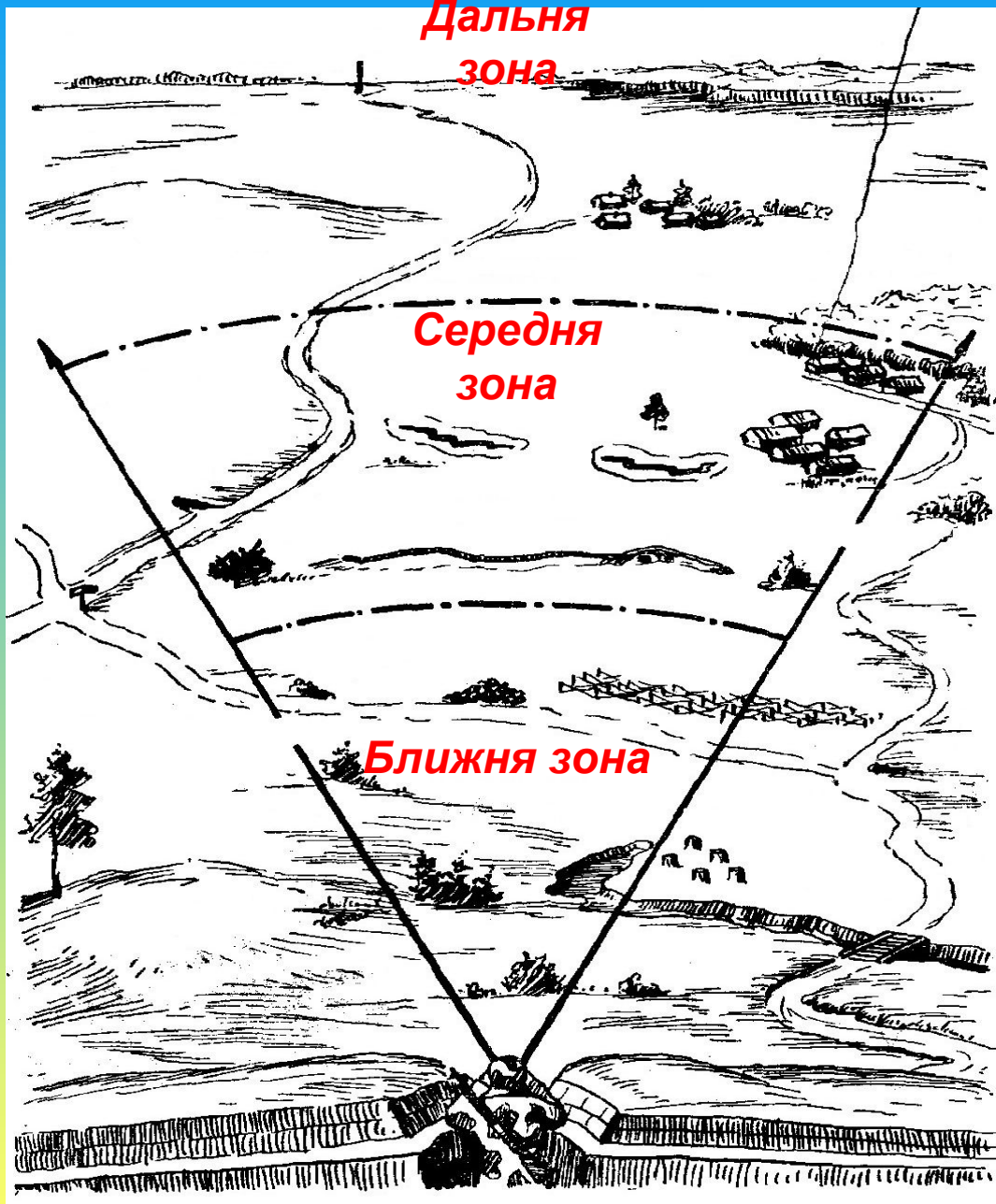
4. Про все помічене негайно доповідати мені по телефону.

Мій позивний — Другий, ваш — Дев'ятий».

Порядок складання схеми орієнтирів:

Розбивка сектора спостереження на зони

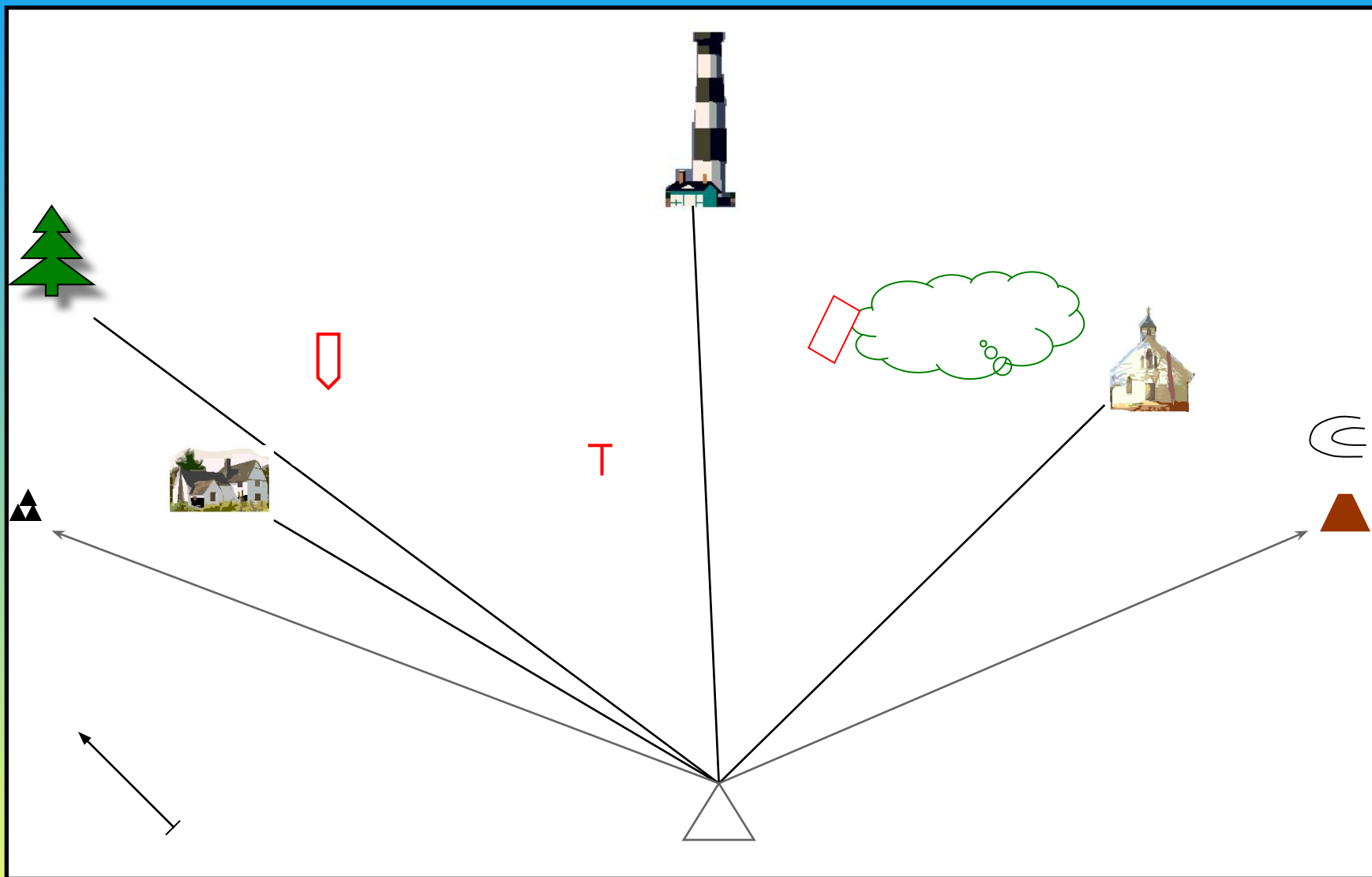

Близня зона - включає ділянку місцевості в межах видимості дрібних об'єктів (цілей) неозброєним оком.

Середня зона - намічається в межах видимості, місцевих предметів, що виділяються.

Дальня зона - охоплює весь інший простір, до меж видимості за допомогою оптичних приборів.

Схема орієнтирів

Старший СП
Сержант Кузьмук

Журнал спостереження

Хнп - 98350

Унп - 18500

№ з/п	Характер цілі	Час	Дц	αц	Хц	Уц	Відмітка про доповідь
1	Кулеметний розрахунок	9.00 12.01.13	600	3-95	98899	18741	КВ. 9.10. 12.01.
2	БМП	9.12 12.01.13	760	2-60	99082	18704	КВ. 9.18. 12.01.
3	Танк	9.46 12.01.13	986	5-12	99197	19003	КВ. 9.54. 12.01.

3.2 Вимірювання відстаней на місцевості

Способи визначення відстаней

1. На око.
2. За допомогою бінокля, приладів оптичної розвідки, допоміжними способами, використовуючи формулу тисячної.
3. Кроками, а при русі на автомобілі або бронетехніці, за допомогою спідометра.
4. За часом співвідношення швидкості, світла і звуку.
5. По ступеню видимості предметів (цілей).
6. На слух по таблиці.

Визначення відстаней на око ,полягає в здатності спостерігача представляти й відкладати на місцевості певні відстані.

Таблиця лінійних розмірів деяких предметів

Предмети	Розміри		
	висота	ширина	довжина
Середня висота людини	1,6м		
Дерев'яний стовп лінії зв'язку	5-7	-	—
Відстань між стовпами лінії зв'язку	—	-	50-60
Зал. дор. вагони:			
пасажирські чотирьохосні	4,3	3,2	20,0
товарні чотирьохосні	4,0	2,7	13,0
Зал. дор. цистерна чотирьохосні	3,0	2,75	9,0
Платформа чотирьохосні	1,6	2,75	13,0
Автомобілі: вантажні	2,0	2,0-3,5	5,0-6,0
легкові	1,5-1,8	1,5	4,0-4,5
БТР	2,0	2,0-2,4	5,0-6,0

Таблиця визначення відстаней по співвідношенню світла вспалаху пострілу і часу приходу звуку від нього до спостерігача

Долі	Секунди														
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0,0	0	333	667	1000	1333	1667	2000	2333	2667	3000	3333	3666	4000	4333	4667
0,1	33	366	700	1033	1366	1700	2033	2366	2700	3033	3366	3700	4033	4366	4700
0,2	67	400	734	1067	1400	1734	2167	2400	2734	3067	3400	3734	4067	4400	4734
0,3	100	433	767	1100	1433	1767	2100	2433	2767	3100	3433	3767	4100	4433	4767
0,4	133	466	800	1133	1466	1800	2133	2466	2800	3133	3466	3800	4133	4466	4800
0,5	107	500	834	1167	1500	1834	2167	2500	2834	3167	3500	3834	4167	4500	4834
0,6	200	533	867	1200	1533	1867	2200	2533	2867	3200	3533	3867	4200	4533	4867
0,7	233	566	900	1233	1566	1900	2233	2566	2900	3233	3566	3900	4233	4566	4900
0,8	267	600	934	1267	1600	1934	2267	2600	2934	3267	3600	3934	4267	4600	4933
0,9	300	633	967	1300	1633	1967	2300	2633	2967	3300	3633	3967	4300	4633	4967

Визначення відстаней по ступені видимості предметів (цілей).

Об'єкти і ознаки	Відстані, з яких вони стають видимими в метрах
Окремий невеликий будинок	5000
Труби на даху	3000
Літак на землі, танк на місці	1200
Стволи дерев, стовпи ліній зв'язку	1000
Руки рук та ніг людини, яка йде або біжить	700
Міномети, протитанкові гармати, рами на вікнах	500
Ручний кулемет, автомат, колір і частини одягу	250-
Черепиця на дахах, листя дерев, дріт на кілках	200
Гудзики і пряжки	150- 170
Риси обличчя, кісті рук	100

Визначення відстаней на слух за допомогою таблиць

Звукові демаскуючі признаки	Середня відстань чутності в метрах
Неголосні розмови, кашель, зарядження зброї	100
Неголосні команди, брязкотіння зброєю, спорядженням	200
Забивання в землю кілків вручну	300
Вирубка (спилування) лісу	300-500
Падання зрубаних дерев, різкий шум, тріскіт сучків	800
Голосний крик, відривка окопів вручну, удари лопатою по каменях	1000
Сигнал автомобіля, одиночні постріли	2000 - 3000

Джерело шуму	Відстань чутності в метрах
Кроки людини	40
Тріскіт зламаної гілки	80
Зарядження зброї	100
Рух автомобіля	800
Рух танка	2000

Дальність чутності шуму пересування військ і техніки

Рід військ або вид техніки	Характер звуку	Дальність чутності в метрах	
		при русі по ґрунтовій дорозі	при русі по шосе
Підрозділи в пішому строю	Рівний, глухий шум кроків	300	600
Автомобілі	Рівний, глухий шум моторів	500	1000
Артилерія	Шум моторів тягачів, брязкіт гусениць	1000-2000	2000-3000
Танки	Брязкіт гусениць, різкий гул моторів	2000	3000-4000

ПРИКЛАД КАРТИНКИ В ПРИБОРІ НІЧНОГО БАЧЕННЯ

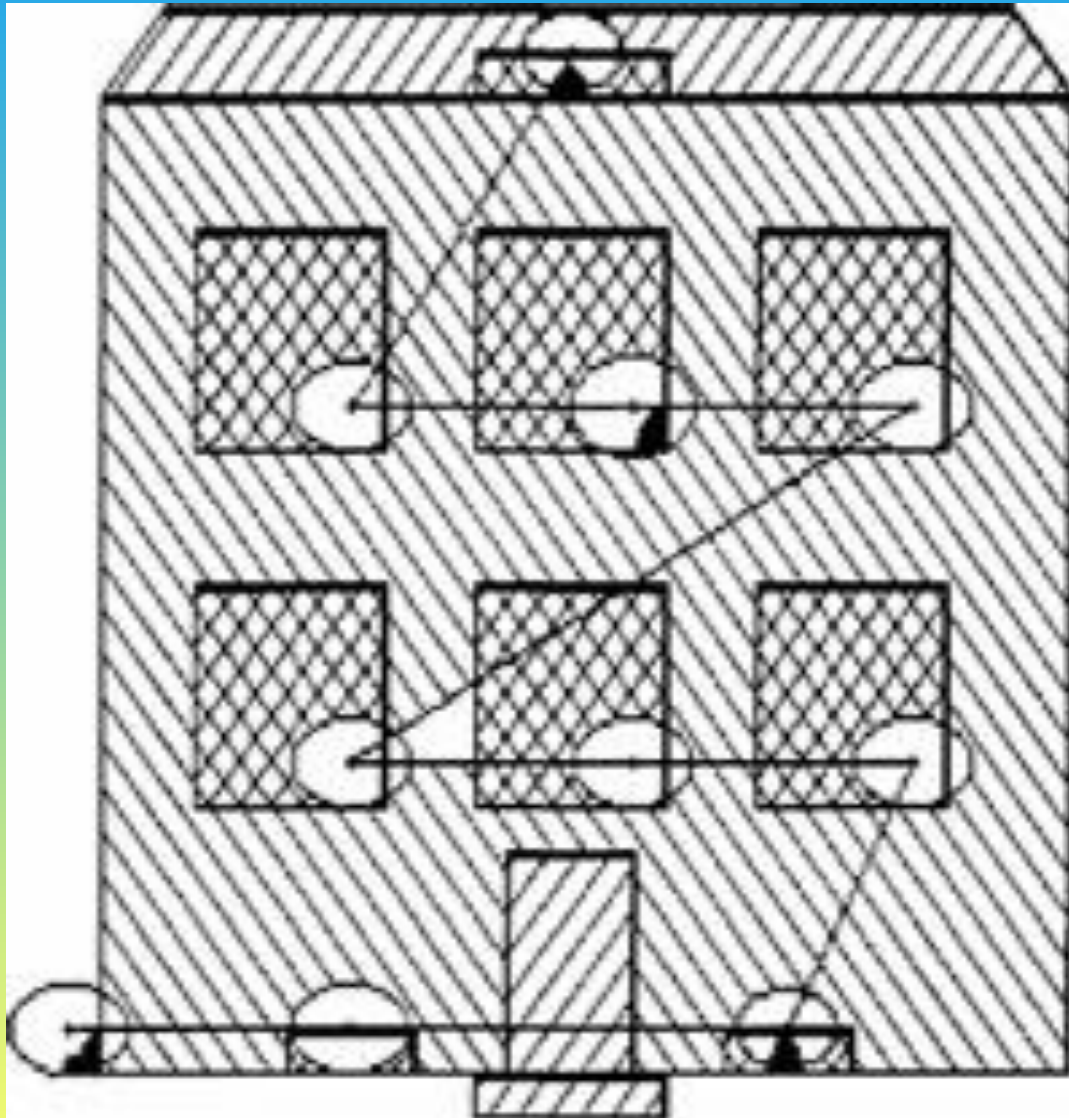

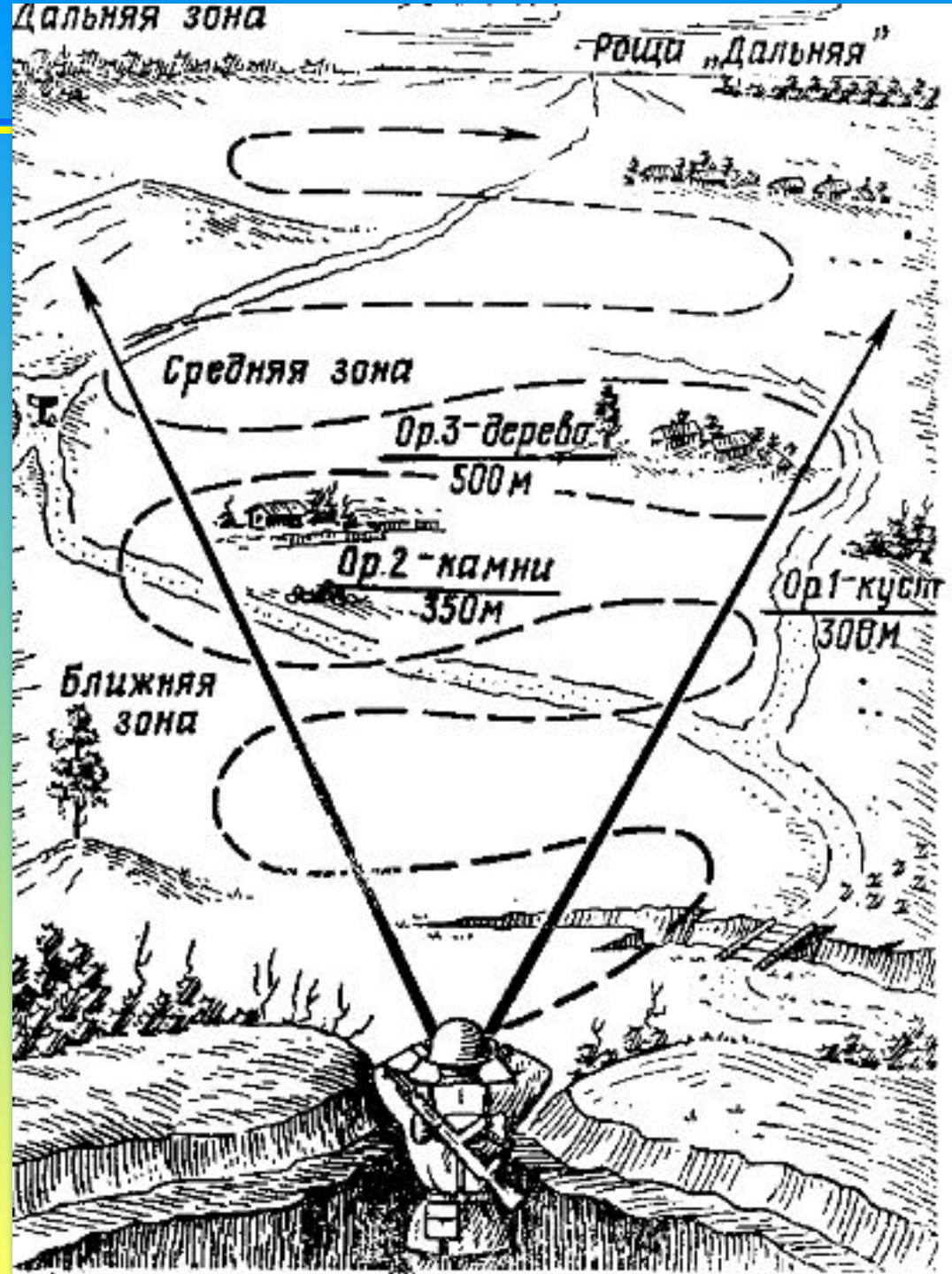
Порядок огляду будівлі

Порядок огляду будівлі

ВЕДЕННЯ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПІД ЧАС ПЕРЕСУВАННЯ

